

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 7. Luctantur in corde Virginis amor quo fertur in Christum vt viuat, & conformitas voluntatis suæ cum æterni Pætris volumtate, vt moriatur: & hæc cor eius lucta configit iisdem doloribus quos ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

21 mihi iactabant amicos, me solum deseruerunt: nec enim est hominum amicitia adeo pura
 22 & ab omni proprio lucro aliena ut commodum
 23 vel utilitas eorum corda non allicit: Et
 24 sicut in tribulatione vel necessitate e us quem
 25 vident illi sobiacere, non illi illud afferunt
 26 nec se eum in se penes illum inuenturos
 27 hinc oritur quod dum illum inopiam eorum
 28 prostratum, omnes terga vertant & avertunt.
 29 Quam plenis buccis iactabant se discipuli
 30 coram Christo, quoties iurabant se hoc os illi
 31 permanuros inuiduos: Vt autem viderunt
 32 illum in suis constructum, & captivum ad
 33 duci, omnes relicto illo fugerunt, Amicos &
 34 proximi mei. & qui iuxta me erant, de loco
 35 feterunt. Quando humilitatem conspicunt
 36 afflictam, munus & humilitatem, inquit pro
 37 pheta, omnes eius in eos se & amici verito
 38 desito de euerunt eam vilemque habue
 39 runt. *Omnes amicos eius spererunt eum.* Signum
 40 hoc est quo nullo elatus, veram hominum
 41 non fuisse amicitiam, quando quidem amico
 42 necessitatis tempore non subuenit: auxi
 43 liates.

VII.
B. Virgi
nis con
stantia.

38 Ceterum Charitas, fides & spes Virginit
 39 ceteraque virtutes, in quibus tanopere
 40 profecerat erant in illa in summo perfectionis
 41 gradu: quia in acerboribus suis sui tribula
 42 tionibus, quando eorum illum a cruce sus
 43 pensam, ab inimicis vil periculum, opprobriis
 44 iactantem, ab omnibus derisum, quod que
 45 in his animam afflicto moerens ita crudelis ob
 46 dolores quos sustinet, non obstante, quod
 47 illam a dem configant angustias & sensum
 48 cruciatu: hic est tamen quod maximam
 49 suam prode & manifestet in omnibus his
 50 virtutibus incidiam constantiam, iam vides
 51 Domine, te lapidem esse magisterem, qui
 52 conda fortiter ad te trahit: *Ego si exaltatus*
 53 *fuero a terra, omnia traham ad meipsum.* Habes
 54 tibi viciniam, partem illam ferre ob firmi
 55 tatem est facillissime Matris tue *sua iacta*
 56 *Crucem:* quia qui sustinet illam in sua
 57 perfectione virtutum: quod hoc tantum, quod
 58 terram illud ita tibi proximum in his am
 59 bue sit firmum & immobile.
 60 Hæc est illa terra firma. *Terra autem in*
 61 *eternum stat.* Nocte quis illam ita confirmet
 62 Cælum motibus suis admittendis, itam cir
 63 cumcurrere: nec enim permittit, nec locum
 64 cedit ut in hanc vel illam moueatur partem,

Ecclo. 14

semper stabilis: ita Christus Matrem suam
 inconstitutam continet & fouet hoc cælum
 hoc corpus Christi purissimum. *Extremum*
calum sicut palmam eius motibus, & in
 coram atq; in docentur gratiarum eorum
 hat inconstituta in omnibus suis virtutibus
 maria *da* *est* *stima.* Hæc igitur de causa quod
 nobis illam D. Ioan. describit *admiranda*
 Cruci, *calum* in corde suo patiens
 angustias, gemitus & Martyrium, quod
 Christus Dominus nostrarum *sacramentorum*
 corpore, nobis dicit quod *sabat* *in* *ca*
est.

§. 7. *Lullantur in corde Virginitas aut qui*
ferur in Christum ut viciat, & con
fermi at voluntate sua eam am
Pater voluntate ut noxiam: & ha
cor eius lucia configit ipsam dicitur
quo: Christus in horte paterbat.

Sed nec adhuc meo in hunc vim bene
 pendimus verbi illius *stabat*, *Extremum*
 tot, quod sicut Martyrium inuenitur Virginit
 nis sunt a parte amice, ita D. Ioan. *spe*
 voluerit martyr Christi Dominum in horte
 eum *aliam* *di* *stans* *duo* *passi* *est* *martyri*
 in horte *forma* *in* *scilicet* *in* *anima,* *ita* *do*
 tū angustias & cruciatum *re* *pro* *stans*
 quos *erat* *beati* *passus:* *ex* *quibus* *tanta*
 coarctat angustias ut plenus gemitu
 languis ex toto corpore emanaret. *Et*
est *suor* *eius* *sicut* *gutta* *sanguinis* *dis*
terram. Et alterum in corpore in *ca*
 nionum eorum omnium quod ubi in horte
 repa *cutat* *colerata,* ad complectent
 coram que *era* *at* *ipse* *predicant.* *Quod*
 hinc hoc *Cur* *in* *horte* *martyrium?* *om*
 eius voluntate *re* *um* *ita* *hinc* *con*
 mors est de *vita.* *Et* *vna* *voluntas* *et*
 digebat, quantum amari dignus *era*
 miles ita *vitam* *suam* *ut* *amitas* *in*
 occasione *amant* *ut* *distat* *est.* *Et* *di*
 voluntas *impel* *latur* *et* *moer* *in* *optat*
 quia sic *Pater* *suus* *dece* *ret* *erat* *et* *con*
 Nec *aliam* *ipse* *voluptatem* *habebat,* *ut*
 illo quod *Pater* *volerat.* *In* *capite* *su*
tam *est* *de* *me* *ut* *fuere* *re* *voluntatem* *suam*
Leus *totus* *vultu.* Hoc *pra* *ceteris* *distat*

ut Patris sui voluntas impleatur, & hoc ita
 mundo sit manifestum *Vi cognoscat mundus quia*
dilige Patrem & sicut mandatum dedit mihi
Pater sic facit. Mens tibus est ut faciam volunta-
tem Patris, qui misit me. Summus amor vite &
 summus amor mortis. Duo contraria itaque in
 uno subiecto, ignem & aquam: leonem &
 equum, calorem & frigus; & lucam inter
 illa periculis grauisimam, quia subiectum
 impugnant & ad terminos deducant pereun-
 di. In hac voluntate Christi duo contraria
 inter se decertant: considera quantam passus
 sit angustiam. Ex una parte vitam extremo
 prolequebatur amore, ex altera mortem: hi
 duo affectus iuncti & contrarij, qualem in
 anima Christi dolorem exciterunt? In-
 choat igitur certamen & agonia. Quis
 vitam diligit, summopere dolet eius extin-
 ctionem. Flagra, clausos, spinas, opprobria, &
 in cruce suspensionem extremo sentit dolore:
 quia instrumenta erant, quibus illi vita eripie-
 batur, quam iustissime diligebat. Verumtamen
 quia mortem diligebat ex obedientia Patris
 sic disposuit ut illam summa cum voluptate
 suscipiat. Hinc non tolerandus ortus est in
 Christo dolor, summa patientia & extrema
 tolerantia: summus dolor: quia vitam affe-
 ctuosissime diligebat, & summa patientia,
 quia morte debebatur quam patiebatur ut
 sic voluntati Patrisque debuit conformaret
 obediret. Porro talis, fuit agonia & bellum
 quod duo ista contraria commouerunt, ut
 sudorem emiserit sanguinem, opusque fuerit,
 ut Angelus de caelo descenderet cum illo
 modo confortaturus quo dicit Luna diximus;
 Angelus Domini confortans eum.
 Hoc idem precium quod Christus in orto
 suscipit in SS. anima sua, habuit in anima
 SS. Virginis locum ad dolorem opportunum.
 Stabat. O quale certamen? Hinc affectu-
 osissime filium suum diligebat: tam quod
 filium suum esset & vnicus atque ex ea sola,
 quam quod talis esset filius: sicut enim melior
 quamquam fuerat filius, nec tam bonus, nec
 tam amari dignus: sic nec Mater fuerat, quae
 adeo reuerentiam amauerat filium ut Virgo
 restitueret. Illinc erat Virgo tanta vitae
 sanctum omnia celebris, & consilium vitae probitas
 in confirmatioe voluntatis suae cum diuina,
 ipsaque intelligebat tam ex SS. litteris, quam
 ex dictis filij sui, expressam hanc esse Patris
 iustitiam. *Expt. de la Nuxa Tom IV.*

aeterni voluntatem; non poterat non illi
 constanter adherere, illamque cupere. Quod
 si Abraham licet obedientiam non habuerit
 B. Virginis adeo singulari solo Domini
 praecepto monitus sit filium suum ad montem
 duceret in eo sacrificandum & quidem ab ipso
 patre holocaustum mortemque eius desile-
 raret, illam desiderat, eamque ut illi indignat
 ipse se praeparat, factus filij sui carnisfer,
 quem vnice diligebat, ut Dei iustitiam
 promptus impleat, non obstant quod
 paterna illi viscera pro dolore scinderentur,
 alacer tamen pergat rem executioni manda-
 turus. Quid dicendum de promptissima SS.
 Virginis voluntate ac desiderio videndi
 com pleam aeterni Patris sui in morte filij sui
 voluntatem? O Virgo eminentissima, quam
 terribile est hoc tuum certamen? Hinc filij
 sui vitam exoptat, illinc mortem ipsius licet
 ita molestam, tantisque subiectam tormentis
 quantum luget illum examinari: hinc dolor
 oritur & patientia, quam B. Virgo haec in
 angustia patiebatur, qualis in Christo patuit,
 & hoc significat: *Stabat* dolore nimium
 contrita: cum amor vitae filij sui talis esset, ut
 illam magis optaret quam quicquid sua
 poterat voluntas desiderare, nec est dolor huius
 conferendus quem quis sustinet ex rei ali-
 cuius iactura quam summopere diligebat &
 summa patientia quandoquidem amor mortis
 filij sui talis esset, ut nihil sic desideraret quam
 illam: quandoquidem in hac aeterni Patris
 impleteret voluntas, quam ipsa maxime facie-
 bat, & cum nullis exterius ederet mœroris
 gestus, erat cor eius afflictum interius. Porro
 duo haec extrema discruciantur illam viuis
 adeo doloribus, ut illos explicare verbis sit
 prorsus impofsibile. Ne rogetur infelix sed
 felicissima: cum ad tale Deus illam seruaret
 martyrium: tantoque excellentior est beati-
 ficentia quanto martyrium eius est horri-
 bilius & constantius *Stabat*.
 Mihi persuasum est istam hanc Matrem
 conuersam a Patrem caelestem in haec verba
 erupisse. O potentissime Domine, & hominum
 Pater benignissime, hoc in filio tuo naturali es
 rigorosis? Noli Domine cordis mei fluctus,
 quosque quantis filius meus vulneribus san-
 ciatur tantis viscera mea pugnatoribus san-
 ciuntur. Gracias tibi refero immensa: sic ob
 dolores, ut ob fauorem cum illi minores quam
 hi

III,
 Eius ad
 Patrem
 oratio,
 Q 9 9
 hi

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

hi non sint, & cum illi tales tantique sint, facile quis cognoscat & quales hi sint ob quos tibi benedico, Demittunt alas suas Seraphim dum te Domine in solio Majestatis te contemplantur conspicuum, tamque sublimibus circumstantiis Sacramentis, in signum quod sibi esse tantum impossibile illa posse comprehendere, Tria Domine, secreta talia sunt, ut ea nulla possit humana cogitatio cere creatura, cognitionis tuae libenter alas demittam atque in abyssum me demergam thesaurorum misericordiarum tuarum, quarum non est numerus ad perpetuam infinitam considerationem, quas homini in morte filii tui prestant abundantissimè: per te illam non sentire non possum: etenim moriatur filio perdo bonum hoc quo nullum diligo feruentius: sis Domine benedictus in secula, Hoc est illud *Stabat*. Sentire tot inter tribulationes gaudium inexplicabile ex eo quod in morte eius quem tenuissimè & fortissimè amabat impleri videbat divinam voluntatem, quam ipsa plurimum estimabat.

g. 8. Inroderabilem excitat parentibus dolorem videt filios suos morientes: ut autem B. Virgini hic non subtraheretur dolor, disponit Deus ut Christus in cruce, ipsa spectante, moriatur.

Vista crucem. Hæc alia ratio panditur doloris ac tristitiae Virginis SS. graue namque causat illi martyrium proximam aditare cruce, quando in ea patitur & moritur charissimus ipsi filius: quod Christi tormentum tantum fuerit, quantum fuisse diximus, & similiter illud pertulerit, ita proximè matre SS. ipsum spectante, hoc absque dubio est quod acerbissimè purum calumnie peccus eius affligebat. Ordinatum & commune pro-

I. Similitudo.

verbium est: quod oculi non vident, cor non dolet. Intelligit Pater quod in Regno a suo procul distanti, filio suo mortem inimici inflixerint acerbissimam, non minime ex his punctis turbatur, contrahitur illi cor, desolatione desolatur: verum tamen cum illum non viderit dira hæc patientem; grauius licet enim maior tactusque opprimat, non tantus tamen viscera eius peradit ac si propter illum oculis patientem intueretur.

Referunt fratres Ioseph patri suo Iacob infortunatam & dolendam nimis mortem fratris sui quam illi fide parenti conuictum persuadere, a fera videlicet pessima interrientes in scula dilectum, illi conuictum, quod postmodum pater huiusmodi lugentem obiebat: *Fera pessima comedit eum, Ioseph tuus Iosephus*. Et quoniam caput eius inter noua hæc ex aliorum relatione filiorum sentiret accerimè, non tamen tanto eorum dolore consumptum fuit, quanto similitudinem eius talatem & polymitam vitam quam illi tandem sanguine detulerunt et mendacio suo fidem adhibuerunt. Tunc eorum acerbitas si vel vilius paterna eius videret dolor plaudisque penetrante: in illo namque dolore purpureo ad viuam fidem eroditurum proponebat & immunitatem quæ Ioseph erat a fera pessima p. sine decessibus adscriptis & lanatus, quasi tibi oculis spectantem cum interg pessime dentibus lanatus, regnum accepit, morique omni etiam paterno delictuum auxilio. Tunc cor eius totum & maior occupavit & tristitia, ne et nullum recipere vellet ieiunium, sed lugere mortem inconsolabiliter: quantumvis filii patris sui lacrymas abstergeret, mortuumque non conuictur, *Noluit consolationem accipere*. Tunc erumpente per os cordis murmur, sic ait: *Descendem lugens in infernum: et in omne fugiam quod ad terram misit eum potest solamen detinenda in stygio ad abyssos, in marebo perpetuus, continuo me dolore fieri que conficiens. Nec aliter se se habuit, etiam teste Spiritu s. reliquum suæ perperam fecerant lacrymis, lugendoque filium: et illi perseverante in seum cordis angustia, in lacrymis. ex eo quod mortem filii inuolentis iam apererat in tunica erudit, tincta purpureo; nemo namque non aliter, oculos cordis peccum eritate reuerentius.*

Totum perferunt sacrificium Abraham proficiscens cum Isaac in montem quem constituerat illi Dominus, ut illi filium immolaret, & omnes eius expensas acciperet circumstantias: cum enim Isaac esset summo laudus, & qui ea integra ad patrem obedientia libenter mortem acceptabat, ipse qui Ioseph sibi detestabat & furtum montis acciderat, ibi sacrificandus erat, in tota